

VERTELLINGEN VAN DE MAAN

aan onze kinderen naverteld

door

P. J. KLOPPERS.

HARDERWIJK, A. BERENDS .

VERTELLINGEN VAN DE MAAN.

AAN ONZE KINDEREN NAVERTELD

DOOR

P. J. KLOPPERS.

HARDERWIJK. — A. BERENDS.

Toen ging ik verder - sprak de Maan -
En bleef eens voor het venster staan
Bij die Mevrouw Ge-weet-wel-wie.

ANDERSEN, (*Vertell. v. d. Maan.*)

I N L E I D I N G.

»'n Inleiding! Wat is dat voor een ding?»
'k Zal 't u zeggen! Dat is zoo'n woordje vooraf, waardoor ik u bewegen wil, mij of mijn vriend of mijn boek vriendelijk te ontvangen. Als ik u bijvoorbeeld wild vreemd ben, dan heb ik heel gaarne, dat één uwer vrienden mij tot u leidt, als ik u iets te zeggen of te vragen heb. Dan moet hij mij niet vooruit laten gaan en stomme-stomme-steken spelen. Neen, dan moet hij 't eerst naar u toe gaan en u de hand geven en zeggen: »Klaas of Piet, dit is mijnheer zus of mijnheer zóó, een goede vriend van me, die je wel eens even spreken wou!" Kijk, dan steekt gij me alvast een hand toe, omdat ik een vriend van uw vriend ben en dan praten we veel gemakkelijker samen.

Als ik u tot iets overhalen wil en ik ben een beetje bang, dat het niet zoo gemakkelijk gaan zal, val ik maar niet zoo in eens met de deur in het huis, maar dan zeg ik: »Jan of Truida, als ge eens gelegenheid hebt, moet ik u toch nog eens spreken. Ge weet, dat ik veel van u houd en u niets zal voorstellen, of 't is goed voor u!" Kijk, dan heb ik alvast uw ééne oor en 't andere luistert straks van zelf.

Maar als dat dan nu eene inleiding is, behoeft ge toch voor uw Kerstverhaal geene inleiding te schrijven. We hebben immers altijd geluisterd en zullen het zonder zoo'n inleiding dan van 't jaar ook wel doen.

Dat's waar! Maar . . . 'k heb het wel een beetje verkorven. Kijk eens even op het omslag! Ziet ge die vijf dáár wel voor de ramen staan. Dat's Jan en Piet, Cornelis en Bertha en Truida en 'k heb het bij hen verbruid. Verbeeldt u, ze vraagden me in Februari al, of ik van 't jaar weér een Kerstverhaal voor ze schreef. En ik zei: »neen, jongens, 'k heb het wezenlijk te druk! 'k Moet van 't jaar eens rusten! 't Volgende jaar, bij leven en welzijn!»

»Jawel,» zeiden ze, »maar als mijnheer nu 't volgende jaar eens niet meer leeft of niet wel is?»

»Dan moet een ander 't doen,» zeide ik en ze gingen heen, maar zoo af en toe kwamen ze eens erg brutaal door de ramen kijken, of ik misschien ook bezig was. En toen zei ik op een goede keer: »'k Kan heusch niet van 't jaar 'k Weet er geen een meer!»

Toen gingen ze weg, en als ze omkeken — 'k zag het door 't spion — keken ze lang zoo vriendelijk niet meer als de vorige maal. 'k Vond 't zelf ook niet prettig, maar wat zou ik er aan doen? 'k Wist wezenlijk geen enkel Kerstverhaal meer.

't Werd December. Daar kwamen ze waarlijk weér aan. »He toe, mijnheer, ééntje maar!»

»Kinderen, 'k weet . . .»

»Wacht ereis wat!» zei de maan en ze scheen vlak in mijn gezicht. »De kinderen moeten niet weér teleurgesteld naar huis gaan. Ik weet er genoeg. Luister maar naar mij; 'k zal er u wel zes voor één geven. Ge moest maar eens op een Kerstavond met mij medegaan, dan wist ge er genoeg.»

»Wezenlijk?» vraagde ik, »zult ge mij er zes vertellen?»

»Ja,» zeide ze, en straalde mij nog eens zoo helder in 't gezicht. »Beloof het ze maar gerust!»

»Jongens,» zei ik, »ga maar naar huis! Als 't Kerstmis is, krijgt ge er zes voor één.»

Zegt nu eens, was die inleiding niet noodig, om te maken, dat Jan en Piet, Cornelis en Bertha en Truida er zes lezen willen in plaats van geen één van 't jaar?

Zegt nu zelf eens, of 'k geen gelijk had, eerst een inleiding te schrijven!

I.

Wat 'n Kerstfeest!

Ik straalde — zeide de maan — zoo helder en glinsterend, als een maan op Kerstavond maar stralen kan. 'k Had er zelf schik van, als de kinderen op straat stilstonden, omhoog staarden, elkaâr op mij wezen en uitriepen: »Kijk 't maantje zijn best eens doen! Dat komt zeker, omdat het Kerstavond is!»

'k Wou ook wat van den avond hebben en besloot dus eens flink door de vensters te kijken, wat er daarbinnen in de huizen wel te koop was. Ik bleef even staan schuin tegenover eene groote koopmanswoning in Amsterdam. Langs de gracht stond eene lange rij koetsen. Ze rolden de een na de ander voort tot voor de hooge stoep van het heerenhuis en stonden dan stil. Meisjes in het wit en jongens in deftig zwart stapten uit de rijtuigen, vlogen de hooge stoep op en werden de rijke woning binnengeleid. Dan werd de deur dichtgeslagen en . . . ik zag niets meer.

't Was mij te weinig. Ik besloot vrijpostig door de groote spiegelruiten te zien. De zaal was prachtvol versierd. De schitterende gaskroon wierp een lichtstroom op de rijke meubelen, waarbij mijn flauwe glans niets beteekende. De gastheer en zijne echtgenoot ontvingen de jeugdige gasten recht vriendelijk en toen al de genoodigden bijeen waren, trad de dochter des huizes binnen. Ik herkende Augusta aanstonds. Een maand of wat geleden had ik haar in haar eenzaam kamertje op de kostschool bespied. Toen zag ze er aardiger uit. Wel niet zoo mooi! Ze had toen geen zijden jurk aan en ook niet zoo'n prachtig snoer om haar hals. Maar hare gelaatstrekken waren veel opgeruimder en hare oogen veel levendiger. Ze was nu beleefd en vriendelijk voor ieder, maar toch . . . ge kondt het haar aanzien: er haperde wat aan. 't Was of ze de gesprekken aanhoorde, maar er weinig deel aan nam. Dat zag ik niet alleen. De jonge vrienden en vriendinnen zagen het ook wel en ze vonden haar, ja, wel aardig, maar daarmee was 't dan ook uit. Ze bemoeiden zich langzamerhand minder met haar en Augusta wist niet, of ze dit aangenaam of onaangenaam

vinden zou. Hare ouders merkten ook wel op, dat hun kind nu eigenlijk geen recht genoeg had. Ze hadden zich nog wel zóó ingespannen, haar een aangenamen Kerstavond te bezorgen en toch, ja, ze deed alles, wat haar gezegd was, maar 't was haar wel aan te zien, dat ze zich goed hield ter wille van vader en moeder.

Foei, Augusta! 't Is schandel! Andere kinderen hebben niet het tiende part van 't geen gij geniet en nóg niet tevreden! Maar Augusta schudt het hoofd, alsof ze zeggen wil: ge begrijpt het niet! Al had ik nog tienmaal zooveel van al dat schoone, dan... nu, dan was ik nog niet gelukkig. Ja, ze denkt aan kinderen, die niet het tiende deel bezitten van al dat rijke en schoone hier en dat ééne hebben, wat zij mist en zij benijdt ze: zij woû, dat ze in hunne plaats was.

'k Weet niet, of ge Augusta wel hard moet vallen. Laatst heb ik haar op haar kamertje bespied, zooals ik u straks zeide. Toen had ze een groot boek open voor zich liggen. Ik kende dat boek wel: 'k had er al zoo velen in zien lezen. 't Scheen mij een belangrijk boek te zijn. Sommigen hadden een blijden glimlach op 't gelaat, als ze er inzagen, anderen zagen zoo bedrukt, weêr anderen werden vreeselijk boos bij het lezen. Maar, zooals ik zeide, Augusta zat ook over dat boek gebogen. Ik was nieuwsgierig om te weten, wat haar zóó boeide. Ik staarde op de bladzijde en las:

»Wederom is het koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schoone paarlen zoekt. Dewelke, hebbende eene paarl van groote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had en kocht dezelve.»

Augusta was door hare ouders naar de kostschool gezonden, om hare opvoeding te voltooien. 't Was eene goede school, maar wat *fijn*, weet ge. 's Morgens in den Bijbel lezen en 's avonds in den Bijbel lezen en na den middagmaaltijd in den Bijbel lezen! O foei, 't was morgen en middag en avond, 't was opstaan en naar bed gaan met bijbellezen. De ouders van Augusta hadden niet geweten, dat 't zóó was, anders hadden ze er hun kind niet gedaan, weet ge. Vrienden hadden hun de school aanbevolen en, ja, ze leerde er goed, uitstekend zelfs. Toen hare ouders van anderen gehoord hadden, hoe 't er was — Augusta had het hun nooit verteld — hadden zij dit erg onaangenaam gevonden. Zij waren brave menschen, die niemand

kwaad en velen goed deden en voorts van de wereld en 't leven een goed deel voor zich konden nemen. Waarom zouden ze 't dan niet doen? Zij bezochten concert en bal, komedie en kerk, hielden partij op partij in hunne woning, maar den Bijbel lieten zij aan den dominee, de kwezelaars en de armen over. Ze zouden gaarne gezien hebben, dat Augusta er ook zoo over ging denken en daar een mensch spoedig gelooft, wat hij wenscht, meenden ze, dat al dat bijbellezen haar toch wel geen kwaad zou doen, dat ze als een verstandig meisje den weg van vader en moeder zou opgaan en toch vooral, dat ze nooit *fijn* zou worden. Hoe ouder Augusta werd, des te meer mocht ze in hare vacantiën deelnemen aan de genoogens, welke hare ouders zich veroorloofden. Maar kijk, des te duidelijker werd het vader en moeder ook, dat zij daarin geen genoegen zocht of vond en dat de school wezenlijk invloed op haar had. Dat wilden de ouders niet en daarom hadden ze besloten, haar voor goed tehuis te laten komen. Als ze weêr eens in den huiselijken kring teruggekeerd was, zou ze wel spoedig genezen zijn en dan was dat kwezelen met den Bijbel van zelf uit.

Maar dat ging zóó spoedig niet. Van Juli af was Augusta al thuis en ondanks den stroom van allerlei genoogens en vermakelijkheden, waaraan hare ouders haar dwongen deel te nemen, bleef Augusta, die ze was, afgetrokken en onvolstaan. Hare ouders geloofden er dit van: als men haar aangeboden had, om dadelijk naar de kostschool terug te gaan, ze zou het gaarne gedaan hebben. En ik, die haar menigmaal bezocht, als ze boven alleen op haar slaapkamertje was, ik wist het zooveel te beter. Ik zag, waarin ze las en ik las de brieven, die ze schreef aan de juffrouw van de kostschool en aan hare vriendin ginds en men behoefde mij niet te zeggen, waarom ze ook nu niet vroolijk was op het bal, dat hare ouders op Kerstavond voor haar genoegen in hunne woning hielden.

Straks zwierden de jeugdige paren op de feestelijke tonen der muziek de zaal dansende op en neder en aller gelaat glansde van louter genoegen, aller oogen schitterden. Augusta moest wel mede doen, om haren ouders den zin te geven, maar genoegen....? 'k Zag het wel beter! Op haar kamertje op de kostschool stond dat gelaat wat anders en in die heldere oogen blonk vrij wat meer leven dan thans.

De groote deur ging weêr open. De rijtuigen rolden voort tot vóór de hooge stoep. De jeugdige gasten gingen er in en eindelijk hoorde men in de verte de laatste koets rate-lend en dreunend haar weg vervolgen. Ik keek eens even op Augusta's kamertje. Ze was er alleen. Ze zat met de hand aan het hoofd te lezen in het groote boek. Ze zag er vrij wat tevredener en kalmer uit dan straks onder het dansen, waaraan ze trouwens niet veel gedaan had. Ik gluurde over haar schouder heen in het boek en las:

»Ik ben vrolijker in den weg wwer getuigenissen dan over allen rijkdom.

»Ik zal uwe bevelen overdenken en op uwe paden letten.

»Ik zal mijzelven vermaken in uwe inzettingen; Uw woord zal ik niet vergeten.»

Ik wierp een zachten straal op haar gelaat. Zij keek op en zag mij aan met een glimlach, alsof ze zeggen wilde: »Nu is het beter! Gij weet het ook wel!» Toch waren vader en moeder erg koel tegen haar geweest bij het afscheid nemen straks.

Ik ging ook maar heen. Onderweg zag ik nog licht in de kamers hier en daar. Ik kon dus vrij uit naar binnen gluren. Waarlijk, dat trof ik! Op een kamer zag ik twee meisjes, die ik onder de gasten van den rijken koopman opgemerkt had. Zij zagen er niet zóó vroolijk uit als straks.

»k Ben blij, dat ik thuis ben!» zuchtte de een en wierp zich op een stoel.

»Ik ook! 't Was er vervelend!» zeide de andere.

»Nu, dat kon ik niet aan je zien! Mij dunkt, dat ge u tegoed gedaan hebt. 'k Had ten minste 't land aan je...»

»O gij hebt maar eens het land! Altijd hebt ge wat! 't Komt alleen, dat je een jaloersche spin...»

Ik wenschte den beiden meisjes een goeden nacht en wel te rusten en reisde maar spoedig weder voort. 'k Had 't op een Kerstavond gansch anders gewacht. Hier en daar keek ik nog eens in de woningen, waarheen de rijtuigen de gasten van den rijken koopman gebracht hadden. Sommigen beklaagden zich daarbinnen, dat ze zoo moede waren »als een paard,» anderen, dat ze 't »vervelend en saai» gevonden hadden, weder anderen gevoelden zich bij hunne medegast-ten achteruitgezet.

Dat was me 'n feest! En wat had dat alles met den Kerstavond uit te staan? Als 't niet om Augusta was, zou 't mij

gespeten hebben, dat ik zóó helder geschenen had! Alevel, daar was 't Kerstavond voor!

II.

Augusta's Kerstfeest.

Ik keek tusschen de zware gordijnen door in eene nette kamer, — zeide de maan, toen ik op zekeren avond weér met de pen in de hand zat te wachten, om voor mijn jonge vriendjes en vriendinnetjes op te schrijven, wat ze mij vertellen zou. — Ik zag een jonge dame allerlei pakjes, groot en klein, in een mand doen. Ik wilde haar niet storen. Toen alles in de mand geborgen was, belde zij en een oogenblik later trad een knecht de kamer binnen:

»Jansen, zoudt ge die mand even voor mij naar de school willen brengen? Zeg maar, dat ik over een uurtje er ook ben!»

Jansen vertrok met de mand en nu de jonge dame den tijd had, wierp ik een helderen straal vlak in hare oogen. Zij keek op en zag mij aan.

»Kent gij mij nog?» vroegde ik haar.

»Zou ik u niet meer kennen?» vroegde ze. »Hoe oud zijt gij toch wel? De menschen praten altijd van 'n nieuwe maan, nooit van 'n oude en toch geloof ik, dat gij zóó oud zijt als de weg van Keulen!»

»Dan geloof gij goed,» zeide ik. »'k Heb u ten minste als een kind gekend. Weet ge nog wel, toen gij op kost-school waart en boven op uw kamertje zat te lezen, totdat ge naar bed moest gaan? Weet ge nog wel, toen ge tehuis komen moest, omdat ge dáár te vroom werdt, zooals uw vader schreef en toen ge op 't bal waart geweest op Kerstavond . . .»

»Hoe weet gij dat alles?» vroegde zij, glimlachend.

»Ja, 'k weet nog veel meer,» antwoordde ik. »Doch maak u maar eerst gereed, anders komt ge te laat in de P...straat. 'k Ga toch met u mede en zal 't u onderweg wel eens vertellen.»

»Ge zijt eene trouwe vriendin!» zeide ze. »Ik zal mij haasten en vind u straks op straat wel weer.»

We gingen samen, maar toen Augusta dicht bij de school was, bleef ik wat achter en stond stil. Hier kon ik goed zien en daar de ramen boven open stonden, goed hooren ook. Een groote Kerstboom stond midden in de school en zijne kaarsen wierpen hun licht op de blijde gezichten van een honderdtal kinderen. 't Was er een gewoel en gegons van belang, maar toen Augusta binnentrad, werd het langzamerhand stiller. Zij groette de kleinen vriendelijk en die aan de zijde van het gangpad zaten, staken haar niet vergeefs de kleine handen toe. Zij zette zich in hun midden bij den boom en sprak een oogenblik met hen over hunne ouders en hun zusjes en broertjes tehuis, over de school en den meester. 'k Had mij voorgenomen, heel wat te gaan kijken op dien avond, maar . . . 'k besloot te blijven: 't beviel mij hier vrij wat beter dan voor de rijke koopmanswoning op de gracht. 't Scheen wel, dat Augusta 't ook aangenaam vond, dat ik er bij bleef: ze keek althans telkens door de ruiten naar boven, naar mij of naar de sterren of naar . . . ik weet het niet.

Nu stonden allen op en zongen een schoon lied. Gij kent het zeker wel. Een vrome grijsaard in Duitschland heeft het opgeschreven en 'k heb het zelf later zien drukken. Als ge het dus zingen wilt, kunt ge het in den winkel wel koopen. 't Begint:

»Hoe zal ik U ontvangen?
Hoe wilt Gij zijn ontmoet?
O 's werelds heetst verlangen,
Des sterv'lings zaligst goed!»

Nu ging Augusta de kinderen vertellen. 't Was wezenlijk een Kerstavond-geschiedenis. Eigenlijk, de eenige Kerstgeschiedenis, die ik ken: de geschiedenis van de geboorte van den Heere Jezus Christus. Ze had die in het groote boek gelezen en gij kunt die ook daarin lezen, als ge lust hebt. En ik hoop, dat ge daarin lust hebben zult, evenveel lust als de kinderen, die naar haar zaten te luisteren. De één keek haar aan met groote oogen, de ander zette den mond wagewijd open, alsof zij 't niet gelooven kon en een jongen ginds lag langzamerhand, zonder dat hij 't wist, over de tafel van

de bank heen, alsof hij anders niet hooren kon. En Augusta zeide er hem niets van, want zij scheen maar alleen te denken aan 't geen zij vertelde. Ze vertelde zooveel heerlijks en schoons en goeds van dien Heere Jezus, dat ik zelf ook niet meer wist, wat ik deed en op eens al mijne stralen door het open raam vallen liet. 'k Had er spijt van, want nu keken ze allen op en Augusta ook. Hoe jammer! Ik had ze gestoord! Maar zij zag mij aan, alsof ze zeggen wilde: »'k Ben heel blij, dat ge het ook voelt! Schaam u maar niet!»

Toen we later alleen waren en ik mij verontschuldigen wilde over de stoornis, welke ik veroorzaakt had, zeide zij glimlachend: »Ge zijt immers de vorstin van den nacht? Nu, dat schijnt de koninklijke familie eigen om zich geheel te vergeten voor den Heere, den Koning der koningen. Als gij zoo oud zijt, dan weet ge ook wel, hoe koning David huppelde en zong vóór de ark des Heeren uit. 'k Vind dat waarlijk niet zóó dwaas en verachtelijk als zijne vrouw Michal dat vond: ik kan het mij van koning David en ook van u best begrijpen.

Straks was het vertellen afgelopen en men zong op nieuw een lied. Daarna werden de geschenken uit en rondom den boom weggenomen en rondgedeeld. 'k Straalde zelve van louter genoegen, toen ik de oogen van die jongens en meisjes zag glinsteren van verwachting en van vreugde. Ook Augusta verheugde zich daarin en haar gelaat stond vrij wat aangener dan op het bal in de woning harer ouders. Verrast en blijde gingen de kinderen naar huis. Ik wicrp mijne blikken hier en dáár in hunne woningen. Niemand beklagde zich, dat hij te moede was, of het saai en vervelend gevonden had, niemand schold zijn broertje of zusje voor een jaloersche spin of zoo iets. Neen, heel wat anders! Een kleine krullebol stond wat lang te treuzelen, eer hij in zijn bed stapte. Zijn broertje, die in een ledikant tegenover het zijne sliep, lag al lang op één oor.

»Gerrit,» zeide de knaap, »slaapt ge al?»

»Neen, waarom?» vraagde de andere.

»Gerrit, ik kan niet slapen zóó!»

»Waarom niet? Dat wil 'k wel gelooven! Je zult wel eerst moeten gaan liggen. 'n Mensch is geen paard, dat hij staande slaapt.»

»Zoo meen ik het niet. Ik heb er zoo'n spijt van, dat ik je zoo dikwijls geplaagd heb. 'k Had wel naar je toe wil-

len komen, toen de juffrouw aan 't vertellen was. Geef me je hand en vergeef het mij!"

»Ja, en dan begin je morgen weêr, he? Neen, hoor, 'k doe het niet!"

»Gerrit, je moet het doen! 'k Zal niet weêr beginnen! 'k Heb gedaan, wat de juffrouw ons aangeraden heeft."

»Wat? Heb je gebeden?"

'k Hoorde een zacht »ja!" 'k Zag, hoe de jongens elkaâr hartelijk de hand drukten en 'k ging verder. He, dat had Augusta moeten zien! Was 't dan overal zóó mooi en zóó aardig? In een huiskamer zag ik een jongen en een meisje bij hunne ouders staan. Ze hadden 't zoo druk met vertellen, hoe mooi de boom was en wat er al uitgedeeld was en hoe de kinderen er uitgezien hadden. Er kwam geen eind aan.

»En waarover heeft de juffrouw verteld?" vroeg de moeder.

»Och, dat weet ik niet!" zeide zusje. »De juffrouw heeft zooveel verteld: 'k weet het zelf niet meer."

»'t Is wat moois," zeide moeder, »gaat ge daarom naar 't Kerstfeest? Om te eten en te drinken en een cadeautje mede te brengen. Zeg gij 't maar eens, Willem?"

Willem keek Doortje aan en begon te lachen. »'k Zal 't morgen wel doen, moe! Heusch, morgen! 'k Heb nu teveel schik met mijn boek!"

»Jelui bent geen aardige kinderen!" zeide de vader. »Anderen weten tehuis altijd wat te vertellen, maar jelui weet nooit iets!"

Daar ik het tamelijk wel met vader eens was, reisde ik maar voort. 't Was toch maar goed, dat Augusta niet met mij medegereisd was.

'k Wou juist het dorp verlaten, toen ik dien dikken jongen zag staan — ge weet nog wel, dien jongen, die zóó verdiept was in 't geen de juffrouw vertelde, dat hij met zijn gansche lichaam over de tafel lag, zonder dat hij het zelve wist. Hij stond juist gereed eene woning binnen te gaan en had den knop van de deur al in de hand. Ik was nieuwsgierig en keek eens door de ruiten van de huiskamer. Hij kwam binnen en groette zijne moeder, die alleen in de kamer was.

»Wel, Karel, hoe vindt ge het nu op de school?"

»o, Ik wil er wel altijd heengaan, moeder! Die juffrouw

kan vertellen, hoor, en, als 't alles waar is, wat ze zegt, dan is 't mooi en goed ook. Maar 'k zal 't nalezen. Kijk, ze heeft mij een boek medegegeven, waarin ik 't alles kan vinden, zegt ze. 'k Zal u elken avond voorlezen, moeder, als 't werk afgelopen is. Kijk eens, wat een mooi boek en 't ziet er keurig uit, he?"

Moeder zag het wel, maar wendde hare oogen af. Waarom? Dat wist Karel niet. Hij zag wel, dat ze met haar voorschoot langs haar gelaat veegde. Ik wist het wel. 'k Ben niet voor nietmetal zóó oud geworden. Zij had het ouderlijk huis verlaten, toen ze een meisje van zeventien jaren was. Haar vader had haar bij het afscheid nemen ook een Bijbel gegeven en zij had hem beloofd er dagelijks uit te lezen. Ginds lag de Bijbel, achter in de linnenkast, diep onder het schoon linnen. Zij had slecht woord gehouden en ze was niet gelukkig geweest: ze gevoelde zich nog niet gelukkig. Zij had den Bijbel dikwijls uit de kast willen halen en tot haar man willen zeggen: »kom, laat ons 's avonds een hoofdstuk lezen!" — maar ze had zich geschaamd voor dat boek en 't was blijven liggen. Doch nu was de kogel door de kerk.

»Goed, mijn jongen, dat heeft moeder gaarne en misschien luistert vader dan ook wel, als hij tehuis is!"

Was Augusta nu maar weêr medegereisd, maar ze zat reeds lang weêr op haar stille kamer, geheel alleen en toch.... ze was blijde en gelukkig! Alevel, daar was 't dan ook Kerstavond voor!

III.

Geen feest en toch gelukkig!

't Was weêr Kerstavond, — zeide de maan. Kerstavond in de stad en op het dorp, overal. De straten lagen vol met sneeuw en de takken van de boomen hingen zwaar naar beneden van de sneeuw, die ze te dragen hadden. En als ik ze voorbijging, schitterden ze zóó mooi, alsof ze van zil-

ver waren! En licht was het overal. Neen, toch niet! Ginds was 't duister en dáár ging ik heen, want, 'k zeg maar, als ge een licht zijt, een maan of een ster, al is 't maar een eenvoudige nachtpitje, dan moet ge gaan, waar 't donker is, als ge wilt, dat de menschen wat aan u hebben. 't Was overal druk en woelig en feestelijk. Hier hoorde ik de tonen der muziek, daar ving ik liefelijke Kerstzangen op en de voorbijgangers op de straten praatten druk samen. Maar hier was 't stil, erg stil. Hier hoorde ik geen muziek en niemand zong er eens een lied en de gesprekken van de weinige voorbijgangers klonken mij zóó dof toe. Er kwamen maar weinig rijtuigen door de straat en, als er één doorkwam, was 't of de hoeven der paarden hier vóór dit huis de straat niet meer raakten en 't geratel van de wielen hield op, totdat ze den hoek van de straat omsloegen: dan begon het weêr, 't geratel en gedreun. Ik merkte 't al: er lag kif op de straat. Er was hier een zieke. Ik keek overal en zocht: eindelijk had ik het gevonden.

»Kent ge mij nog?» zeide zij, toen zij even de oogen op-sloeg. »Trouwe vriendin!» stamelde zij.

Ja, ik kende haar nóg, maar als ik haar niet herkend had, zou 't niet aan mij gelegen hebben. 't Was de jeugdige, blozende Augusta uit den rijken koopmanswinkel al lang niet meer. 't Was de onderwijzeres van de Zondagsschool ook niet meer. Ze lag daar bleek en vermagerd en zag mij aan met groote, holle oogen. En toch, 't was of er uit die oogen een glans straalde, nog helderder dan de mijne en er lag een trek van stille blijdschap over haar gelaat.

»Hoe,» dacht ik, »geen bal of Kerstboom, en toch... gelukkig en tevreden!» 't Was, of zij mijne gedachten raadde, want in afgebroken bewoordingen sprak zij zacht: »Dat's een andere, een betere Kerstavond dan al de vorige! 'k Gevoel thans eerst recht, wat het zegt, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken.»

»Ge moet u niet vermoeien, mejuffrouw!» zeide de geneesheer, die daareven binnengekomen was, om nog eenmaal naar haar te zien. Ik bespiedde zijn gelaat, toen hij haren pols voelde. 't Stond zóó vreemd, juist zóó, alsof hij zeggen wilde: »ik kan er niets meer aan doen!»

»Hoe vindt u de zieke, dokter?» fluisterde eene dame, toen zij den geneesheer uitgeleide deed.

»Ik vrees, mevrouw, dat zij den morgen niet meer haalt!» antwoordde hij. »De levenskrachten zijn geheel uitgeput. 't Is hard, zóó jeugdig nog, en zulk een rijk leven vol liefde voor anderen.»

»O, zij is zóó gelukkig,» zeide de dame, »zij verlangt naar den hemel!»

»k Begrijp er niets van,» hernam de dokter, en schudde 't hoofd.

»God geve, dat ook gij het spoedig gevoelen moogt; begrijpen zal toch wel niet gaan!» antwoordde zij.

Zij keerde nu tot de kranke terug. Thans was zij met haar alleen. Ik reken mijzelf niet mede, maar ik bleef toch ook. Ik wilde niet weg, eer het... Nu, ja, ik ben wel geen dokter, maar als men zóó oud is en al zooveel gezien heeft op de wereld, dan weet men toch meer dan gewone menschen. Ik bleef en wierp eenen zachten straal door de opening tusschen de zware gordijnen op het gelaat mijner vriendin.

»De stad behoeft de zon en de maan niet,» zeide zij, »neen, ook de maan niet, want aldaar zal geen nacht zijn!»

Trouwe Augusta! Zij dacht nog aan mij en 'k was toch niet vergeefs zoo dikwijls op haar kamertje geweest. Was 't wonder, dat 't mij goed deed?

»Liesbeth!» riep zij. De dame kwam aan haar bed en vatte haar hand. »Wat zeide de dokter?»

»Ja, 'k weet, dat ik u geen verdriet doe en geen vrees aanjaag, wanneer ik u de waarheid zeg, ofschoon 't mij hard valt ze u te zeggen,» antwoordde de dame.

»Zou ik dan nog Kerstmis bij den Heere vieren?» vroegde zij en klemde de hand van haar bewaakster vast in de hare.

»Ik vrees!» zuchtte deze.

»O, Zeg dat niet! Onze kinderen zijn in de school. Een ander vertelt ze: 'k wenschte, dat ik hun eens vertellen kon, hoe heerlijk men Kerstavond vieren kan, zonder Kerstboom en hier op het ziekbed! Dat alleen zou ik nog wenschen!»

»k Zal 't hun voor u zeggen. Wenscht ge nog iets anders?»

»Zoudt ge mij den drie en twintigsten Psalm nog eens willen voorlezen?»

»Gaarne, mijn lievel!» zeide de dame. Zij nam den Bijbel en las.

»Al ging ik ook door het dal der schaduw des doods,»

herhaalde de kranke en zag mij aan. Ze glimlachte en ver-
volgde: »daar zal geen nacht zijn, hoort ge het wel?»

Toen sloot zij hare oogen.

De dame las voort. Ik bleef en luisterde. 'k Durfde
haast niet langer blijven en toch . . . ik kon niet weggomen.
Dáár kwam op eens eene zwarte wolk onder mij en ik kon
niets meer zien. Maar om mij heen was 't nu des te hel-
derder en aan mijne zijde was de wolk zóó helder licht,
alsof ze zich in louter zilverglans baadde.

Nu, daar was 't Kerstavond voor!

»En nu de drie andere geschiedenissen," zeide ik, toen de
maan den volgenden avond weér op mijn schoon velletje
papier scheen en ik, met de pen in de hand, gereed stond
om op te schrijven, wat ze voor mijn vriendjes en vriendin-
netjes vertellen zou.

»'n Volgend maal," zeide zij, »ze hebben nu vast genoeg
om er Kerstavond mede te vieren. Doe hun mijne hartelijke
groeten en zeg, dat ik hun allen een blijden Kerstavond
wensch, met of zonder Kerstboom, een wezenlijken Kerst-
avond, telkens weér, totdat . . .»

Daar kwam weér eene groote, zwarte wolk voor de maan
en ik kon haar haast niet meer zien, zóó dicht was de
wolk. Straks was de maan er geheel achter! Maar aan de
andere zijde van de wolk, waarop zij nu al hare stralen
uitgoot, wat zal het dáár licht geweest zijn!

